Instytut Matematyczny Uniwersytet Wrocławski
TEST KWALIFIKACYJNY NA STUDIA DOKTORANCKIE
Wrocław, 10 czerwca 2013.

Zadanie 1. Dana jest funkcja:

$$f(x,y) = \begin{cases} \frac{(x^2y^2)^\alpha}{x^2+y^2} & \text{dla } (x,y) \neq (0,0); \\ 0 & \text{dla } (x,y) = (0,0). \end{cases}$$

(a) Dla jakich wartości parametru $\alpha \in \mathbb{R}$ funkcja f jest ciągła?
(b) Dla jakich wartości parametru $\alpha \in \mathbb{R}$ funkcja f ma wszystkie pochodne kierunkowe w punkcie (0,0)?
(c) Udowodnij, że dla $\alpha > 3/4$ funkcja f jest różniczkowalna w $(0,0)$.

Zadanie 2.
(a) Sformułuj twierdzenie Weierstrassa o aproksymacji wielomianami lub twierdzenie Stone'a-Weierstrassa.
(b) Udowodnij, że funkcje ciągłe na odcinku [0,1] można jednostajnie aproksymować funkcjami postaci

$$W_n(x) = \sum_{k=0}^{n} a_{n,k} x^{2k},$$

to jest wielomianami od zmiennej x^2.
(c) Na przedziale $[0,1]$ dana jest funkcja ciągła f taka, że dla każdego $k = 0, 1, 2, ...$ zachodzi

$$\int_0^1 f(x) x^{2k}\, dx = 0.$$

Udowodnij, że f jest tożsamościowo równa 0.
(d) Wykaż, że funkcje ciągłe na odcinku $[\frac{1}{2}, 1]$ można jednostajnie aproksymować wielomianami postaci

$$P_n(x) = \sum_{k=0}^{n} b_{n,k} x^{2k+1},$$

to jest wielomianami mającymi tylko nieparzyste potęgi x.

Zadanie 3. Dane są względnie pierwsze liczby naturalne p, q oraz podgrupa $H < \mathbb{Z}^2$ generowana przez element (p, q) (gdzie $\mathbb{Z}$ oznacza addytywną grupę liczb całkowitych).
(a) Wskaż (wraz z uzasadnieniem) pewien homomorfizm $h : \mathbb{Z}^2 \to \mathbb{Z}$, którego jądrem jest H.
(b) Uzasadnij (np. korzystając z **(a)**), że grupa ilorazowa $\mathbb{Z}^2/H$ jest izomorficzna z $\mathbb{Z}$.

Zadanie 4. W przestrzeni euklidesowej $\mathbb{R}^n$ dana jest n-wymiarowa kostka $[0,1]^n$. Niech B oznacza kulę w $\mathbb{R}^n$ styczną zewnętrznie do wszystkich 2^n kul o promieniu $\frac{1}{2}$ i o środkach w wierzchołkach tej kostki.

(a) Uzasadnij, że środkiem kuli B jest punkt $(\frac{1}{2}, \dots, \frac{1}{2})$.
(b) Rozstrzygnij, dla jakich n kula B zawiera się w powyższej kostce.

Zadanie 5. Zbiór Cantora C, jako przestrzeń topologiczna, jest jednoznacznie wyznaczony przez następujące trzy własności:

(i) C jest zwartą przestrzenią metryczną;
(ii) C nie posiada punktów izolowanych (tzn. każdy punkt z C jest punktem skupienia w C);
(iii) C jest całkowicie niespójna, tzn. każdy punkt z C posiada bazę otoczeń otwarto-domkniętych.

Uzasadnij, że każdy niepusty otwarto-domknięty podzbiór w C jest homeomorficzny z C.

Zadanie 6. Niech K będzie ciałem charakterystyki zero. Rozważmy przestrzeń wektorową K^n nad ciałem K. Załóżmy, że wektory $w, v_1, \dots, v_k \in K^n$ mają wymierne współrzędne. Niech V będzie podprzestrzenią w K^n generowaną przez wektory $v_1, \dots, v_k$. Uzasadnij, że jeśli $w \in V$, to wektor w można przedstawić jako kombinację liniową wektorów $v_1, \dots, v_k$ o wymiernych współczynnikach.

Zadanie 7. Niech $X = (\sqrt{2}, +\infty) \setminus \mathbb{Q}$ a $Y = (0, +\infty) \setminus \mathbb{Q}$ (tutaj $\mathbb{Q}$ oznacza zbiór liczb wymiernych). Niech

$$\mathcal{F} = \{f \colon f \text{ jest bijekcją z } X \text{ na } Y\}.$$

Na $\mathcal{F}$ wprowadzamy relację równoważności

$$f \sim g \iff f(\pi) = g(\pi).$$

(a) Jaka jest moc przestrzeni ilorazowej $\mathcal{F}/\sim$?
(b) Jaka jest moc klas abstrakcji tej relacji?
(c) Podaj przykład elementu $\mathcal{F}$.

Odpowiedzi uzasadnij.

Zadanie 8. Rozpatrzmy losowe słowo składające się z N liter pochodzących z czteroliterowego alfabetu $\mathcal{A} = \{A, G, C, T\}$. Przyjmijmy założenie o niezależności i jednakowości rozkładu pojawiania się poszczególnych liter w tym słowie. Tak więc, każda z liter alfabetu może pojawić się na wybranym miejscu słowa z prawdopodobieństwem $0,25$, niezależnie od sposobu obsadzenia pozostałych miejsc. Przez wzorzec długości k będziemy rozumieli ustalony ciąg k kolejnych liter. Niech Y_N oznacza liczbę wystąpienia wzorca CTT w rozpatrywanym słowie.

(a) Policz wartość oczekiwaną zmiennej losowej Y_N.
(b) Policz wariancję zmiennej losowej Y_N.

Wskazówka. *Przedstaw zmienną losową Y_N w postaci sumy zmiennych zero–jedynkowych.*

Zadanie 9. Niech $\{X_n\}_{n=1}^{\infty}$ będzie ciągiem niezależnych zmiennych losowych o tym samym rozkładzie z wartością oczekiwaną zero i niezerową, skończoną wariancją σ^2. Wykaż, że ciąg zmiennych losowych $\{Z_n\}_{n=1}^{\infty}$ zdefiniowanych jako

$$Z_n = \frac{X_1 + ... + X_n}{\sqrt{X_1^2 + ... + X_n^2}},$$

jest zbieżny według rozkładu i podaj jego granicę.

Zadanie 10. Rzucamy monetą do momentu pojawienia się po raz pierwszy orła. Przy użyciu tej samej monety, powtarzamy ten eksperyment n razy. Niech p oznacza prawdopodobieństwo wyrzucenia orła w pojedynczym rzucie tą monetą, natomiast X_1, X_2, ..., X_n oznaczają momenty, w których pojawił się orzeł po raz pierwszy w kolejnych eksperymentach.

(a) Na podstawie realizacji próby X_1, X_2, ..., X_n, wyznacz estymator największej wiarogodności parametru p.

(b) Czy otrzymany w punkcie (a) estymator parametru p jest estymatorem asymptotycznie nieobciążonym?

(c) Dla ustalonej wartości $k \geq 1$ oznaczmy przez γ_k prawdopodobieństwa zdarzenia polegającego na tym, że dla wyrzucenia po raz pierwszy orła potrzeba, co najmniej k rzutów. Wyznacz estymator największej wiarogodności dla γ_k.